

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»
МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

Харків 2020

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ. Предмет дисципліни. Основні поняття, терміни та визначення. Структура навчальної дисципліни, її актуальність. Організаційно-методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Контроль знань і умінь з дисципліни. Список рекомендованої літератури.

Розділ 1. Організація облікового процесу та нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку.

Тема 1. Принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Питання для самоконтролю.

1. Що представляє собою система бухгалтерського обліку? Які особливості існування даної системи?
2. Які дореєстраційні, реєстраційні та після реєстраційні етапи діяльності суб'єктів підприємництва можна виділити?
3. Які документи необхідно розробити та подати для реєстрації, ліквідації, реорганізації підприємства?
4. В яких випадках здійснюється ліквідація підприємства?
5. Яку роль відіграє бізнес-планування? Які основні розділи повинен містити бізнес-план і яку інформацію охоплюють дані розділи?
6. На які етапи поділяється процес організації бухгалтерського обліку? Якими особливостями характеризуються дані етапи?
7. Що забезпечує правильна організація бухгалтерського обліку?
8. Який основний документ визначає правові засади регулювання, організації, ведення обліку та складання фінансової звітності?
9. Охарактеризуйте суб'єкти та об'єкти організації бухгалтерського обліку?
10. Обґрунтуйте напрями організації бухгалтерського обліку.
11. Які етапи передбачає процес організації бухгалтерського обліку?
12. Назвіть основні принципи на яких ґрунтується якість організації обліку .
13. До чієї компетенції належить організація обліку на підприємстві?

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу та облікова політика підприємства.

Питання для самоконтролю

1. З якою метою здійснюється державне регулювання обліку в Україні?
2. Який державний орган здійснює методологічне регулювання?
3. Дайте визначення Положенню (стандарту) бухгалтерського обліку.
4. На підставі який органів здійснюється правове регулювання обліку?
5. Визначення облікової політики підприємства та її складові.
6. Які фактори впливають на вибір облікової політики?
7. В яких випадках облікова політика може змінюватись?
8. В чому полягають мета та завдання облікової політики?

Тема 3. Формування і функціонування облікових підрозділів.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення процесу роботи облікових працівників.
2. Назвіть об'єкти організації праці персоналу бухгалтерської служби.
3. Назвіть основні види норм, що використовуються при розрахунку чисельності працівників бухгалтерії.
4. Охарактеризуйте класифікацію витрат робочого часу працівника бухгалтерії.
5. Обґрунтуйте необхідність формування посадових інструкцій.
6. На підставі яких форм первинної документації здійснюється розрахунок показників чисельності працівників?
7. Що таке аутсорсинг?

Тема 4. Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві.

Питання для самоконтролю

1. Поняття і задачі внутрішньогосподарського контролю.
2. Складові внутрішньогосподарського контролю.
3. Принципи організації внутрішньогосподарського контролю.
1. Поняття матеріальної відповідальності.

2. Умови, при яких на працівника може бути покладена матеріальна відповідальність.

3. Поняття повної матеріальної відповідальності.

4. Поняття обмеженої матеріальної відповідальності.

5. Об'єкти та суб'єкти (матеріально-відповідальні особи) матеріальної відповідальності.

6. Зміст договору про повну індивідуальну матеріальну відповідальність.

7. Характеристика колективної матеріальної відповідальності

Тема 5. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку.

Питання для самоконтролю

1. Що є завданням інформаційного забезпечення обліку?
2. Що таке обліково-економічна інформація?
3. У чому полягає річне й поточне планування розвитку обліку?
4. Розкрийте показники ефективності вдосконалення обліку, контролю та аналізу.
5. В чому полягає сутність категорії «якість» організації облікового процесу?
6. Надайте класифікацію показників якості організації та ведення обліку

Тема 6. Формування системи документування господарських операцій та документообігу.

Питання для самоконтролю

1. Яка роль первинних документів в обліку?
2. Що таке графік документообігу? З якою метою він складається?
3. Назвіть і охарактеризуйте первинні документи з обліку основних засобів та нематеріальних активів.
4. Назвіть і охарактеризуйте первинні документи з обліку виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів.
5. Назвіть і охарактеризуйте первинні документи з обліку грошових коштів у касі підприємства та на рахунках в банку.

Розділ 2. Організація облікової роботи за об'єктами бухгалтерського обліку.

Тема 7. Особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань.

Питання для самоконтролю

1. Які основні завдання організації обліку і контролю наявності та руху основних засобів?
2. Яка інформація про основні засоби зазначається в Наказі про облікову політику підприємства?
3. Які особливості організації первинного обліку основних засобів та капітальних інвестицій?
4. В чому полягає організація обліку виробничих та невиробничих основних засобів? Як організувати облік амортизації основних засобів?
7. Як організувати облік ремонту та інших видів поліпшень основних засобів?
8. В чому особливості організації обліку орендних та лізингових операцій? В чому особливості організації первинного обліку запасів?
9. Що є основними завданнями організації бухгалтерського обліку зобов'язань?

Тема 8. Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Питання для самоконтролю

1. За якими основними ознаками класифікують витрати підприємства?
2. Класифікація витрат відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку?
3. Які основні завдання організації обліку процесу виробництва та завдання організації обліку витрат діяльності?
4. Як організувати аналітичний та синтетичний облік виробничих затрат?
5. Які основні завдання організації обліку та контролю доходів і результатів діяльності підприємства?
6. Яка інформація про доходи і результати діяльності зазначається в наказі про облікову політику підприємства?
7. Як організувати аналітичний облік доходів і результатів діяльності підприємства?

Розділ 3. Організація управлінського обліку, формування та опрацювання звітності. Система захисту облікової інформації.

Тема 9. Організація управлінського обліку та узагальнення даних для цілей управління.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність організації управлінського обліку? Який підрозділ підприємства може виконувати функції з ведення управлінського обліку?
2. Якими нормативними актами регулюється організація управлінського обліку на підприємстві?
3. Чи можна процес узагальнення даних управлінського обліку розподілити на етапи? Назвіть їх.
4. Які форми внутрішньої звітності слід розробити на підприємстві для підвищення ефективності його роботи?

Тема 10. Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Яким чином формується фінансова звітність підприємства?
2. Хто відповідає на підприємстві за організацію складання фінансової, управлінської та податкової звітності?
3. Якими нормативними актами регламентується складання фінансової, управлінської та податкової звітності?
4. Поясніть різницю між організацією складання та подання фінансової, управлінської та податкової звітності?
5. Розкрийте сутність податкової системи в Україні.
6. Охарактеризуйте принципи, які покладені в основу складання фінансової, управлінської та податкової звітності?
7. Яким чином здійснюється опрацювання фінансової, управлінської звітності?

Тема 11. Система захисту облікової інформації.

Питання для самоконтролю

1. Розкажіть про організацію забезпечення безпеки інформації в бухгалтерській службі.
2. Охарактеризуйте нормативно-правове регулювання системи

захисту інформації.

3. Назвіть методи і способи захисту інформації.

4. Перерахуйте та дайте характеристику організаційним заходам захисту інформації.

5. Загрози інформаційної безпеки бухгалтерського обліку.

Список літературних джерел

1 . Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

2. Цивільний кодекс: Закон України від 16.01.2003 р. № 435- IV. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16. 07. 99р № 996-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

4. Ачкасов А. Є. «Організація обліку» [Текст] : [консп.лекц.] // А. Є. Ачкасов, А. П. Косяк. Х.: ХНАМГ, 2010. 134 с

5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких Наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

6. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку: наказ Міністерства праці і соціальної політики України від 26.09.2003 р. № 269. [Електронний ресурс]. Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN7694.html

7. Островерха Р. Е. Організація обліку [Текст] : [навч. посіб] / Р. Е. Островерха –К.: ЦУЛ, 2012. – 568 С.

8. Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : [навч. посіб] / – Ф.Ф.Бутинець, О.В.Олійник, М.М. Шигун., С.М.Шулепова [2-е вид., перероб. і доп.] - Житомир: ЖІТТІ, 2001. – 576 с.

9. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль. [текст] : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 496 с.

10. Ткаченко І.Т. Звітність бюджетних установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://books.br.com.ua/18163>.

11. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

12. Про затвердження Переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність: Наказ, Перелік від 12.05.1996 № 43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

13. Винниченко Н. В. Організація бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://lib.uabs.edu.ua/library/Metod/K_buhgalter_obliku/2014/1351_2014.pdf/.

14. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб: Закон України від 23.05.2013 р. № 314-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

16. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

17. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання [Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України](#) стосовно відповідальності юридичних осіб: Закон України від 23.05.2013 № 314-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

19. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

20. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України від 29.12.95 № 352. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-](http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove)

zakonodavstvo/

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України 31.12.99 N 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Затверджено Наказ Міністерства фінансів України 31.01.2000 N 20 . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 N 601. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доход»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 N 290. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

26. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Інформаційні ресурси

1. www.vobu.com.ua – сайт газети «Все про бухгалтерський облік».
2. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.
3. www.bank.gov.ua – сайт Національного Банку України.